

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien tiukkaa suojelua edellyttävän lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentämistä

Hakija

Elements Suomi Oy / Jakov Chavez Vega

Asia

Lupahakemus viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentämiskiellosta poikkeamiseen aurinkovoimalahankkeen toteuttamisen yhteydessä Karvialla, Satakunnassa.

Hakemus

Elements Suomi Oy pyytää, että Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää Rannankylän aurinkovoimahanketta varten jäljempänä yksilöidyn poikkeusluvan. Rannankylän aurinkovoimahankkeen toteuttaminen heikentää luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteessä IV(a) ja luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023) liitteessä 7 mainitun viitasammakon (*Rana arvalis*) lisääntymis- ja levähdyspaikkoja Karvian Rannankylän alueella. Poikkeuslupa pyydetään myöntämään hankkeen hulevesirakentamisen ajaksi 1.9.2026–1.9.2031.

Kohdekuvaus ja taustaa

Rannankylän alueelle on suunnitteilla aurinkovoimapuisto, johon on suunniteltu sijoitettavan 5860 kpl aurinkopaneelitelineitä (30 m x 4 m) ja 1743 kpl puolikkaita telineitä. Hankealueen koko on yhteensä noin 288 hehtaaria, jossa aurinkopaneelit on suunniteltu asennettavan pääosin entisille turvetuotannon alueille. Lisäksi alueelle rakennetaan huolto- ja pelastustieverkosto, sähkökaapeleita, muuntamoita ja vedenhallintarakenteita. Aurinkovoima-alueen länsipuolelle suunnitellaan myös tuulivoimapuistoa.

Selvitysalueen vedet johtuvat suurimmaksi osin Ojajärven ja Ojajoen kautta Suomijärveen. Turvetuotantoalueille on muodostunut paikallisia matalia kohtia, joihin lammikoituu hulevesiä. Selvitysalueella sijaitsee myös turvetuotannon hulevesialtaita ja ojia. Alueella tehtiin viitasammakkoselvitys keväällä 2024 lajin lisääntymisaikaan (3.5.2024) Rejlers Finlandin toimesta. Viitasammakkoselvitys toteutettiin ympäristöministeriön (2017) esittämien ohjeiden mukaisesti etsimällä soidintavien yksilöiden ääntelyä. Ennalta valikoituja kohteita lähestyttiin hiljaa kävelemällä. Alueella liikuttaessa myös muita kuin ennalta suunniteltuja kohteita tarkasteltiin. Selvityksessä havaittiin viitasammakkoja ja rajattiin viitasammakolle tärkeitä lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.

Viitasammakon esiintyminen alueella

Viitasammakkoselvityksen mukaan viitasammakkoja esiintyy alueella erityisesti tulvivilla turvekentillä. Lisäksi yksittäisiä havaintoja on tehty alueen ojista, joista osa tulvi selvitystä tehdessä. Selvityksissä rajattiin neljä laajaa Suomen ympäristökeskuksen (2024) luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan mukaista arvoluokan 1 kohdetta, jotka ovat lainsäädännöllä turvattuja. Yksi kohteista sijaitsee hankealueen ulkopuolella.

Selvityksen aikaan alueen turvekentät tulvivat poikkeuksellisen voimakkaasti, minkä mukaan arvoluokkakohdeet rajattiin. Noin kolmessa viikossa vesi oli laskenut huomattavasti niin, ettei viitasammakoiden kehittyminen turvekentillä todennäköisesti ole mahdollista. Nopea kuivuminen on voinut aiheuttaa kudun kuivumisen, tai jos nuijapäitä on ehtinyt kehittyä, niiden on pitänyt siirtyä alueen itäosiin välttyäkseen kuivumiselta.

Kudun kehittyminen nuijapäiksi kestää pari viikkoa. Nuijapäät ovat kutulammikoissa noin kolme kuukautta (ympäristöministeriö 2017). Ympäristön kuivuminen, ennen kuin viitasammakon kutu ja nuijapäät ovat kehittyneet ja sopeutuneet maaympäristöön siirtymiseksi, voi luoda alueelle ns. "ekologisen ansan". Ekologisessa ansassa täysikasvuiset viitasammakot lisääntyvät ja tuottavat poikasia, mutta poikaset eivät selviä kuivuvien olosuhteiden takia täysikasvuiseksi asti.

Vaikutukset

Sitowise Oy:n tekemän hulevesiselvityksen mukaan on odotettavissa, että aurinkovoima-alueella hulevesimäärät tulevat kasvamaan maankäytön muutoksen takia. Hulevesien kasvavaa määrää hallitaan hulevesihallintarakenteiden avulla, jolloin alueelta purkautuvan huleveden määrä ei muutu nykytilasta. Kasvillisuuden lisääntyminen ja hallintarakenteet rajoittavat myös mahdollisen eroosion aiheuttamaa kiintoaineksen liikettä, joten aurinkovoiman rakentamisella ei ole merkittävää vaikutusta alueelta purkautuvien hulevesien määrään tai laatuun.

Huleveden hallintarakenteiden rakentamisen aikana alueelle kaivetaan uusia ojia, aukaistaan ja syvennetään vanhoja ojia, sekä kaivetaan hulevesialtaita ja kosteikoita, joissa on pysyvä vedenpinta. Vesiä ohjataan entisiltä turvetuotannon kentiltä pois, mikä tulee kuivattamaan kolmea isoa viitasammakon lisääntymis- ja levähdysaluetta. Hakijan näkemyksen mukaan lisääntymis- ja levähdysalueet eivät kokonaan tuhoudu hulevesirakentamisen yhteydessä, vaan niiden tilaa muokataan. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi ojarakenteiden syventämistä ja/tai aukaisemista. Osa viitasammakon lisääntymis- ja levähtämisalueista pienenee pinta-alaltaan, kun vesiä ohjataan pois nyt tulvivilta turvekentiltä ojia pitkin mm. hulevesialtaisiin ja kosteikoihin. Se tarkoittaa, että viitasammakoiden nykyiset lisääntymis- ja levähdysalueet supistuvat, mutta eivät häviä kokonaan.

Vedet johdetaan pääosin nykyisiä ojia pitkin kosteikkoihin pohjoisella ja eteläisellä valuma-alueella. Kosteikot pienentävät paneelikenttien aiheuttaman valunnan kasvua sekä vähentävät alueelta lähtevää ravinne- ja kiintoainekuormitusta. Kosteikot muotoillaan pitkänomaisiksi ja pohjan mutkittelulla voidaan kasvattaa niiden toiminnallista pituutta. Kosteikot on suunniteltu hulevesiselvityksessä niin, että niihin jää pysyvä vesipinta, jolloin ne toimivat viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoina.

Edellä mainitut toimenpiteet luovat uusia korvaavia elinympäristöjä viitasammakoille (kosteikot, laskeutusaltaat, hulevesialtaat ja ojat). Erityisesti kosteikot suunnitellaan viitasammakoille paremmin sopiviksi kuin alkuperäiset turve-tuotantoalueen elinympäristöt, jotka kuivuvat liian nopeasti. Hulevesien hallintarakenteilla voidaan taata sammakoille tarpeeksi kostea ympäristö, jossa viitasammakko voi lisääntyä ja sen poikaset ehtivät kehittymään. Uudet viitasammakoille soveltuvat kosteikot ovat kaikki lähellä alkuperäisiä viitasammakon lisääntymis- ja levähdysalueita (max. 500 m etäisyydellä vanhojen alueiden rajalta). Uusiin kosteikoihin ja hulevesialtaisiin johtaa myös ojia vanhoilta lisääntymis- ja levähdyspaikoilta. Uusien huoltoteiden ja ojien risteyskohtiin tulee rummut, joita pitkin viitasammakot pääsevät liikkumaan alueella. Uusien ojien ja kosteikoiden kautta on myös reittejä alueelta ulos mm. Ojajärven ja Ojajoen suuntaan.

Myöhemmin alueella tapahtuva muu rakentaminen aiheuttaa riskin kiintoaineskuormituksen kasvamiselle ja veden samentumiselle. Hulevesien hallintarakenteet tuleekin rakentaa muuta rakentamista ennen kyseisten vaikutusten ehkäisemiseksi. Maanpinnan muokkaamisen jälkeen kiintoaineen määrä pienenee, kun kasvillisuus on lisääntynyt. Hulevesirakentamiseen sisältyy kosteikkojen rakentaminen ja se suunnitellaan toteutettavaksi yhtäjaksoisesti niin, että kosteikot ovat valmiina seuraavaa lisääntymiskautta varten.

Rakentamisen vaikutusten minimoimiseksi lieventävänä toimenpiteenä hulevesirakenteiden rakentaminen ajoitetaan viitasammakon lisääntymis- ja nuijapäiden tärkeän kehityskauden ulkopuolelle. Hulevesirakentamista ei tehdä 15.4–15.8.

Muun tyydyttävän ratkaisun puuttuminen

Alueella on ennen ollut paljon turvetuotannon alueita. Maankäytön muutos aurinkovoima-alueeksi tulee lisäämään veden läpäisemätöntä pintaa alueella. Tällainen maankäytön muutos aiheuttaa hulevesimäärien kasvun. Hulevesien määrään lisääntymistä pitää hallita alueella erilaisten hulevesien hallintarakenteiden avulla, jottei alueelta purkautuvien hulevesien määrä muutu nykytilasta. Hulevesien hallintarakenteita ovat esimerkiksi ojat ja viivytysaltat. Hulevesien hallintaan ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua, kuin toimenpiteet (ojien aukaisu, uusien ojien kaivaminen, hulevesien ohjaaminen muualle ja viivytysaltaiden rakentaminen), jotka vaikuttavat heikentävästi viitasammakoiden nykyisiin lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin.

Vaikutukset suotuisaan suojelutasoon

Suomessa viitasammakkoa tavataan lähes koko maassa Tunturi-Lappia lukuun ottamatta. Lajin levinneisyyden ja runsauden arviointi on vaikeaa, koska lajia on hankala tunnistaa, erityisesti kutuajan ulkopuolella. Viitasammakon elinympäristöjä ovat suot, vesistöjen rannat, lammikot, ojat ja näiden läheiset maa-alueet. Laji elää sekä akvaattisessa että terrestrisessä ympäristössä. Viitasammakot ovat paikkauskollisia ja vaeltavat lisääntymispaikoille tutkimusten mukaan noin 1–2 km matkan. Kesällä ne liikkuvat noin 1 km säteellä lisääntymispaikasta, mikäli ympäristö on lajille suotuisaa.

Viitasammakon suojelutaso on arvioitu Suomessa suotuisaksi (EEA 2019). Laji on arvioitu vuoden 2019 Punaisen kirjan arviossa elinvoimaiseksi Suomessa. Lajin kannan koosta tai kehityksestä ei kuitenkaan ole saatavissa täsmällistä tietoa. Käsitys lajin suojelutasosta perustuu osin kahden perättäisen sammakko- ja matelija-atlastutkimuksen tuloksiin ja hajanaisiin luontoselvityksiin. Tietojen perusteella viitasammakon esiintymisalueessa ei ole tapahtunut huomattavaa muutosta viime vuosikymmeninä.

Viitasammakon osalta Satakunnan ja Karvian esiintymistiedot ovat varsin hajanaisia (laji.fi 2024). Tarkkaa käsitystä lajin runsaudesta on vaikea saada, sillä levinneisyyskartoitukset perustuvat suuresti tavallisten luontoharrastajien tekemiin havaintoihin, eivätkä monet havainnoitsijat osaa erottaa viitasammakkoa ruskosammakosta. Alueelta ei ole tiedossa aiempia viitasammakkokartoituksia.

Hankkeen toimesta alueella parannetaan ja/tai rakennetaan uusia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja nykyisten tilalle hulevesirakentamiseen ja -hallintaan liittyvien toimien yhteydessä. Nykyisellään vanhat lisääntymispaikat eivät täysin sovellu viitasammakoille, koska ne kuivuvat liian nopeasti. Uudet kosteikot suunnitellaan niin, että veden taso on niissä ajallisesti pysyvämpi.

Yhden populaation lisääntymis- ja levähdysalueiden heikentäminen ei haittaa lajin suotuisan suojelun tason säilyttämistä valtakunnallisesti tai paikallisesti. Heikentäminen on vain hetkellistä ja tapahtuu viitasammakon lisääntymis- ja kehittymiskauden ulkopuolella.

Erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottava syy

Luonnonsuojelulain (9/2023) mukaan uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain 3 §:n 5 kohdassa tarkoitetun uusiutuvan energian tuotantolaitoksen, asiaankuuluvan verkon ja energiavaraston suunnittelun, rakentamisen ja käytön sekä uusiutuvan energian tuotantolaitoksen ja energiavaraston verkkoon liittämisen katsotaan olevan hankkeita, jotka ovat erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia, ja palvelevan kansanterveyttä ja turvallisuutta.

Rannankylän aurinkovoima hanke on uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain 3 §:n 5 kohdassa tarkoitettu uusiutuvan energian tuotantolaitos.

Hakemuksen liitteinä on toimitettu hulevesiselvitys, vesienhallintasuunnitelma ja karttoja.

Määräykset, joita hakemus koskee

Viitasammakko on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu 78 §:n tarkoittama Euroopan unionin tiukkaa suojelua edellyttävä eliölaji.

Luonnonsuojelulain 78 § kieltää tiukkaa suojelua edellyttävään eläinlajiin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- tai levähdyspaikkojen hävittämisen ja heikentämisen.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa 78 §:n kiellosta, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole eikä poikkeus vaaranna lajin suotuisaa suojelutasoa tai sen saavuttamista, mm. kansanterveyttä tai yleistä turvallisuutta koskevista taikka muista erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä. 83 §:n 4 momentin mukaan uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain 3 §:n 5 kohdassa tarkoitetun uusiutuvan energian tuotantolaitoksen, asiaankuuluvan verkon ja energiavaraston suunnittelun, rakentamisen ja käytön sekä uusiutuvan energian tuotantolaitoksen ja energiavaraston verkkoon liittämisen katsotaan olevan hankkeita, jotka ovat erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia, ja palvelevan kansanterveyttä ja turvallisuutta.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle hakemuksen mukaisen luvan viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 1.9.2026–1.9.2031 Rannankylän aurinkovoimalahankkeen hankealueella.
- 2 Lisääntymis- ja levähdysalueita heikentäviin toimiin saa ryhtyä vasta sen jälkeen, jos hankkeen toteutuminen varmistuu.
- 3 Hulevesirakenteet ja kosteikot on toteutettava hankkeen rakentamistoiminnan alkuvaiheessa, jotta viitasammakoille on tarjolla lisääntymiseen soveltuvia alueita heti nykyisten lisääntymis- ja levähdyspaikkojen kuivattamisen jälkeisenä lisääntymiskautena.
- 4 Hulevesirakentamista ei saa tehdä 15.4.–15.8. välisenä aikana.
- 5 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 6 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 7 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 8 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.

- 9 Hakijan tulee seurata luvan mukaisten toimenpiteiden vaikutuksia viitasammakon esiintymiseen alueella. Viitasammakon lisääntymisaikaista esiintymistä tulee toteutetuilla kosteikoilla seurata kolmena eri vuonna viiden vuoden sisällä kosteikoiden toteuttamisesta. Tarvittaessa seurantojen välissä on tehtävä toimia, jotka parantavat kosteikkojen soveltuvuutta viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi.
- 10 Luvan käytöstä tulee raportoida niiden vuosien vuoden loppuun mennessä, jolloin luvan mukaisia toimenpiteitä on tehty. Raportit toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/8787/2024 varustettuna. Raporteista on ilmentävä 1) milloin, kuinka suurelle pinta-alalle ja mihin korvaavat viitasammakon elinympäristöt on tehty, 2) hulevesirakentamisen eteneminen, 3) lupaehdon 7 mukaisten seurantojen tulokset. Seurantojen tulokset tulee toimittaa ELY-keskukselle, vaikka osa seurannoista tehtäisiin luvan voimassaolon jälkeen.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeus voidaan myöntää tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä. Kyseessä on lain tarkoittama yleisen edun mukainen hanke.

Rannankylän alueella Karvialla, entisillä turvetuotantoalueilla, on luonnonsuojelulain 78 §:n tarkoittamia viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, joita aurinkovoimalahankkeen toteuttaminen heikentää. Hanketta ei ole mahdollista toteuttaa nykyisiä lisääntymis- ja levähdyspaikkoja heikentämättä. Maankäytön muutos vaikuttaa hulevesiin, joiden hallinta vaatii veden ohjaamista turvetuotannon kentiltä eri rakenteiden avulla, jolloin nykyisiä lisääntymis- ja levähdyspaikkoja kuivuu. Samalla kuitenkin muodostetaan uusia viitasammakolle soveltuvia elinympäristöjä. Hankkeen sijoittaminen kokonaan muualle ei ole perusteltua, sillä vanhat turvetuotantoalueet ovat aurinkovoimalle sopiva sijoituspaikka, jossa kokonaishaitat ympäristölle jäävät pienemmiksi kuin monimuotoisemmilla alueilla.

Viitasammakon suotuisan suojelutason ei katsota luvan mukaisten toimien johdosta vaarantuvan. Nykytilassaan viitasammakkojen lisääntyminen alueella on epävarmaa nopean kuivumisen takia. Hulevesirakentamisen yhteydessä tehdään kosteikoita, jotka eivät vastaavasti kuivu ja joiden tulisi siten soveltua viitasammakolle paremmin. Nykyisiltä lisääntymis- ja levähdyspaikoilta on ojen kautta kulkuyhteys rakennettaville kosteikoille, ja ne sijaitsevat enimmillään puolen kilometrin etäisyydellä. Voidaankin arvioida, että viitasammakot löytävät kosteikoille. Vaikutuksia lieventää lisäksi se, ettei hulevesirakentamista tehdä viitasammakkojen lisääntymis- ja kehityksenaikana ja kosteikot rakennetaan nykyisten lisääntymis- ja levähdyspaikkojen kuivaamista seuraavaksi lisääntymiskaudeksi.

Päätöksessä on edellytetty toimenpiteiden vaikutuksen seuraamista viitasammakon esiintymiseen. Seuranta mahdollistaa muutoksiin reagoinnin ja tarvittaessa toteuttavien kosteikkojen soveltuvuutta viitasammakoille on parannettava.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 78 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Valtioneuvoston asetus (1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Päätöksen mukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä luvan saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan ja mahdollisen muutoksenhaun jälkeen.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää ja ratkaissut ylitarkastaja Salli Uljas.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi
Lounais-Suomen poliisilaitos kirjaamo.lounais-suomi@poliisi.fi
Karviaan kunta karvia@karvia.fi
SLL Satakunnan luonnonsuojelupiiri satakunta@sll.fi
Tapiola Varsinais-Suomi—Satakunnan ry. info@tapiolary.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/8787/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/8787/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää Liisa 06.02.2025 11:37

Ratkaisija Uljas Salli 06.02.2025 11:49

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Turun hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20101 Turku

Puhelin: 029 56 42410

Telefax: 029 56 42414

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.